

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

VOL LXXI

Kaina 15 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGPIJTIS — AUGUST 24, 1977

Nr. 198

Intelektualų nusivylimas marksizmu

Jaunieji prancūzai, buvę komunistai marksizmą vadina "pabaisa"

Paryžiuje iškilo grupė jaunų intelektualų, tarp jų ir buvusių komunistų, kurie yra prieję išvadą, kad marksizmas yra "pabaisa". Šie "naujieji filosofai" aukštyn kojom apvertė prancūzų intelektualų kairių sparną, įrodinėdami, kad negalima Markso teorijos atskirti nuo pasibaurėtinio Solženicino Gulago tikrovės. Nežinia, ar ploti, žiovauti, juoktis ar tik stebėtis patvarių Vakarų intelektualų susižavėjimu, jau 60 metų po rusų revoliucijos, teorija, kurios būdingiausi bruožai yra ūkinė maišalis ir politinis barbariškumas, rašo vedamajam "NYT".

Kiekviena karta turi teisę daryti savų klaidų. Bet mokantis iš istorijos, argi nėra trumpesnių kelių net ir intelektualams, kurių pašaukimas didesne dalimi yra skaityti ir mokyti iš kitų patirties? Jau yra prabėgę beveik 30 metų nuo veikalo, kuris atrodė Vakarų intelektualų paskutinis žodis iš komunizmo šventovės. Veikale "Dievas, kuriam nepasisekė", Arthur Koestler, Ignazio Silone, Richard Wright, André Gide, Louis Fischer ir Stephen Spender aprašė, kas juos prie komunizmo traukė ir kas nuo jo atstūmė. Visus traukė komunizmo idealas ir visus atstūmė kietas jo tikrovė — susidūrimas su komunizmo praktika. Stalino politiniai valymai ir 1939 metų — sovietų sutartis.

Louis Fischer šitaip trumpai aptaria didžiulę jų pamoką: "Kai žmogus įsisiurbia į idealą, jis gali fantazuoti, jog galima vieną žmonių kartą paauginti kitos naudai. Tačiau žmonių aukojimas gali tapti įpročiu, besitęsiančiu į antrą ir trečią kartą".

Aišku, iš Markso galima rinktis kas patinka ar ko reikia; galima atmesti proletariato diktatūrą ir pasisavinti tik tai, kas demokratams atrodys visai priimtina. Tačiau šiandien, pavyzdžiui, kai eurokomunistai eina prie politinės opozicijos tolerancijos, turėtų būti tik marksizmo sąskaiton. Iš tikrų marksistų nebūna tikrų demokratų. Koestlerio ir kitų patyrimas ir šiandien Prancūzijos naujųjų filosofų išmoka ta pati sena pamoka yra visai paprasta: marksizmas yra uždara sistema. Visuomenėje priimta, ji veda nepermaudamajai prie diktatūros, o intelektualai mėgsta visuomenėje ją priimti.

Greičiausiai šie naujieji filosofai, kurie 1960- dešimtmetyje, užsiėmę savo barikadų gynimu, užuot pasilikę namie, niekad neįžūtų knygos "Dievas, kuriam nepasisekė". Šiandien, iš naujo ją skaitant, dar vis galima pajusti komunizmo traukos pajėgumą. 1920 ir 1930 dešimčių intelektualams komunizmas davė progą žygiuoti su nusikrausimaisiais istorijos avangardais.

Marksizmas teikė darnų ir dramatinį pasaulėvaizdį, viliojdamas patraukliai persamomis mintimis, kuriomis godžiai mito naujų minčių gaudytojai. Kaipgi galėjo liberalizmas rungtis dėl žmonių ištikimybės su Markso vis apgaubiančia sistema, kurioje Koestlerio žodžiais "socialinė filosofija buvo aiški ir išsami santvarka". Kaipgi galėjo toks šviesos išsirovimas nesukelti "emocinio karščio ir intelektualinės palaimos"? Kurį laiką marksizmas buvo galvojančio žmogaus opiumas.

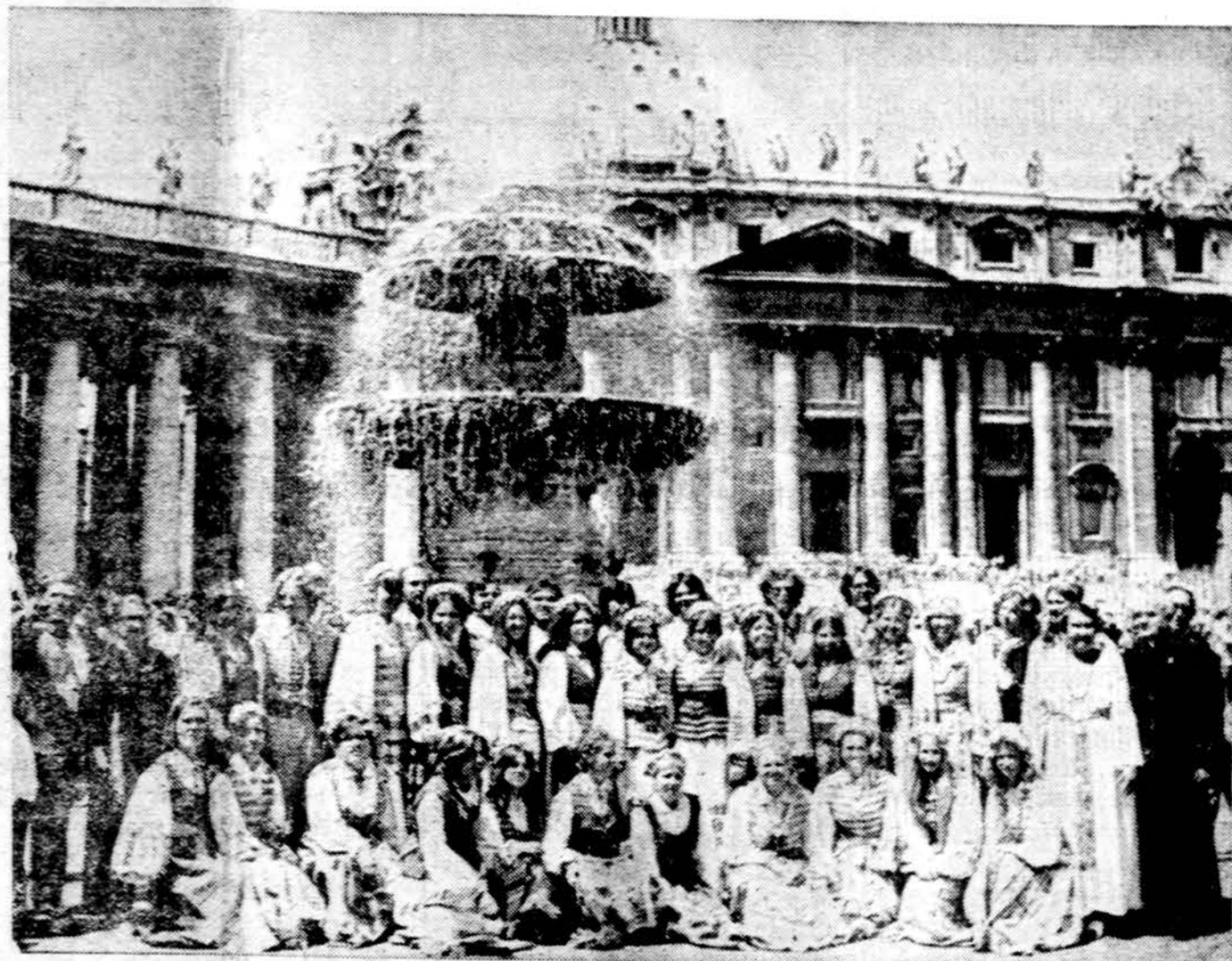
Po rusų revoliucijos Sovietų Sąjunga tapo marksizmo įsikū-

nijimas, ir komunistų partijos visur lenkdavosi Kremliaus kunigijai. Jaunam intelektualui partijos nario pažymėjimas žadėjo daugiau susiršimo ir draugystės, negu mažiau prie knygų linke, bet geros valios jaunuoliai rado fašizmą. Kai jaunasis Richard Wright atitruko nuo komunizmo, jis žinojo širdy, "kad niekad negalės vėl apie gyvenimą galvoti tokiu aštrumu, išsireikšti tokia aistringa viltimi, taip visiškai pasiaukoti".

Toksai komunizmo patrauklumas, nors būtų neišmintinga daugiau su juo nesiskaityti, neatrodo šiandien toks stiprus. Po pusės šimtmečio patirto komunizmo įsigalėjimo visur pasaulyje, reikia kalnus kilnojančio tikėjimo, kad Marksui klusni istorija mus artina prie "auksos amžaus".

Tačiau komunizmas turi ir kitokį patrauklumą, kuris liečia Ameriką. Intelektuali meilė — neaplykantis santykiu su JAV jau yra legendariniai. Europiečių tarpe reikia nepaprasto stebėtojo, kaip liberalo de Tocqueville prieš šimtą metų, arba mūsų laikų Jean-Francois Revel, kuris galėtų jausis šitokiam įerzincinamame krašte. Didėsne reakcija toje tradicijoje, kurioje liberalas yra kairiojo beveik sinonimas, yra pavydėti Amerikai jos turto, bijotis galybės ir niekinti jos stilių. Po Antrojo pasaulinio karo Amerikos ir Sovietų Sąjungos siena buvo taip aštriai išvesta, kad užstoja vieną pusę, neišvengiamai reikėjo pasisakyti prieš kitą. Tie spąstai dar tebeveikia.

Taigi paruoškite riebų veršį paklydusiems prancūzų sūnams — tik palaikite su džiugavimu.

"Spindyls", Los Angeles dainų ir šokių ansamblis. Šią vasarą lankėsi Europoje. Nuotraukoj: ansamblio dalyviai su vadovais ir prel. A. Jonušu Vatikane, prie Šv. Petro bazilikos

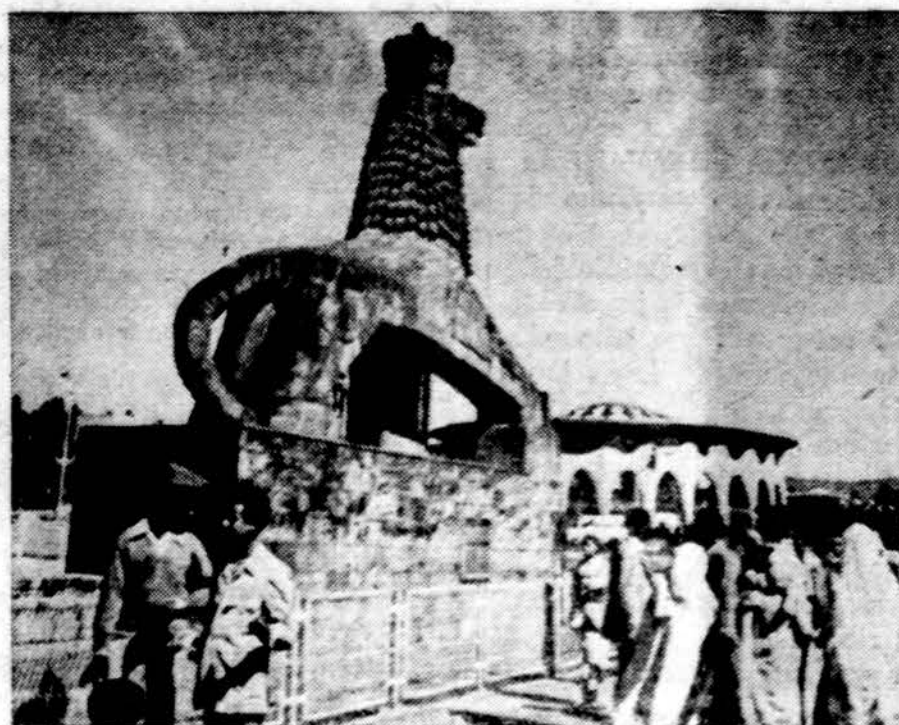
Prancūzija apie P. Afrikos A bombą

Paryžius. — Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Louis de Guirengaud sakė, kad jis turi informaciją apie Pietų Afrikos pasiruošimą išbandyti atominę bombą. Jis įspėjo, kad toks išsprogdinimas dar labiau sukomplikuos padėtį pietinėje Afrikoje. Kai jis buvo paklaustas, kaip suderinti ministerio pranešimą su P. Afrikos užsienio reikalų ministro Roelof Botha kategorišku paneigimu apie tokių ketinimus, prancūzų ministras atsakė: "Mes pradėjome tirti Botha paneigimą".

Pagrobė autobusą, žuvo 10 žmonių

Meksikos Miestas. — Meksikos kariuomenės dalinys ir policija užblokavo kelią, kai du teroristai sulaukė autobusą, išleido vieną keleivį į policijos stotį su rašteliais, reikalaujančiais paleisti suimtuosius draugus. Susišaudymo metu sprogo teroristų granata ir užmušė 10 keleivių, kitus 10 sužeidė. Vienas teroristas irgi žuvo.

Coimbo. — Sri Lankos (Ceylono) naujasis ministras pirmininkas Julius Jayewardene sudarė komisiją ištirti, kas kursto prieš vieną tautinę grupę, Tamil. Užpildinėjimais jau nužudyta 14 tos tautelės žmonių.

Addis Ababos, Etiopijos sostinės, kampelis

AMERIKOS KOMPROMISUS KINAI DAR NEATSAKĖ

"Maratoniškas Vances monologas"

Pekinas. — "Bavo tai monologas, ne dialogas", sakė vienas delegacijos narys, dalyvavęs valstybės sekretoriaus Vances ir užsienio reikalų ministerio Huang Hua pirmam pasikalbėjimui. Vance kalbėjo, Hua tik klausėsi jo nepertraukdamas. Buvo išdėstytas Carterio administracijos nusistatymas abiejų šalių santykių sutvarkymo reikalu. Vances kalba buvusi maratoniška. Vakar buvo judvieji antras susitikimas, tam reikalui skirta 2 su puse valandos.

Banketo salė Vancei pagerbti buvo mažesnė, nei būdavo Kissingeriui priimti. Į banketą neatėjo niekas kitas iš kinų hierarchijos. Tosto kalboj Vance paminėjo: "Mūsų politikos tikslas — sunormalizuoti Amerikos ir Kinijos santykius".

Tuo patiu metu, kai Vance pradėjo pasikalbėjimus, kinų spaudoje buvo išspausdinta partijos pirmininko Hua Kuo-fengo keturių valandų kalba, pasakyta partijos 11-jam kongrese, kur buvo irgi kalbama apie santykius su Amerika ir Taiwanu prijungimą. Kalboje buvo viskas pakartota, kas jau žinoma, kad "Taiwanas — grynai kinų vidaus reikalas".

Sekretorius į Pekiną atvyko su tam tikrais kompromisais. Norima įsipareigojimus Taiwanui sumažinti, bet ne visai atsakyti nuo 1954 metų gynybos sutarties, pvz., sutartis ginti panaikinama, bet Amerika ir toliau teikia Taiwanui ekonominę ir karinę pagalbą. Į kompromisą Hua dar neatsakė, nors ir buvo laukiamas jo žodis.

Sėkminga Voyager kelionė

Houstonas. — Voyager erdvėlaivis į Jupiterį ir Saturną yra geram kely, sakoma, ištaisė kai kuriuos negalavimus, visi instrumentai funkcionuoja gerai. Antrasis Voyager bus paleistas porą dienų vėliau nei buvo numatyta, norint patikrinti ir pašalinti priežastis, kurios pirmajam erdvėlaivį kelias valandas neleido veikti visiems instrumentams.

Dar vienas laivas — viešbučiu

Paryžius. — Liuksusinis keleivinis laivas France susilaukė tokio pat likimo, kaip ir kiti panašūs laivai — paverčiamas viešbučiu — restoranu. Nuo 1974 metų jis išimtas iš apyvartos, nes duodavęs didelius nuostolius. Ieškota jam pirkėjų ir surastas — vienas Saudi Arabijos emiras perka ir pastatys Jaddah uoste, Raudonojo jūroj.

Atominės atliekos — į Saulę

Bonna. — Naujų išradimų Innovos grupės mokslininkai Dietzenbach, Vakarų Vokietijoje, esą suradę būdą atsikratyti atominės atliekų, panaudojus pigias raketas į saulę. Išradimą jie nori užpatentuoti. Raketas su atominėmis atliekomis pirma bus iššautos į žemės orbitos trajektoriją, ir iš ten įjungtas elektroninis motoras, veikiantis Saulės energija, nuvarys raketą į Saulę. Ten ji sudegės arba ištirps. (t).

Bonna. — Buvęs nacių nusikaltėlis Herbert Kappler pabėgo iš Italijos kalėjimo ligoninės su kitų buvusių nacių pagalba, rašo "Bild am Sonntag". Detaliau, kaip jie pagelbėjo Kapplerio žmonai jį išgabenti lagamine, laikraštis nepateikia.

Madison. — Pastebėta, kad paukščiai į pietus pradėjo skristi anksčiau negu kasmet. Tai aiškinama rugpiūčio oro atšilimu.

Sovietų cenzūra Amerikos parodoje

Maskva. — Įvairiuose Sov. Sąjungos miestuose 13 mėnesių vyko ir vyksta Amerikos fotografijos paroda, iki šiol sutraukusi pusantro milijono lankytojų. Paskutiniu metu paroda susidūrė su sunkumais, su sovietų cenzūra. Parodos organizatoriai norėjo sovietų fotografijos specialistams padalinti fotografijas metraščiu ir kitokių leidinių, bet sovietai iš jų atėmė apie 80 procentų, viso 5,000 kopijų, tarp jų 400 knygų, skirtų bibliotekoms. Paminėtos išcenzūruotos knygos: Alistair Cooke "America" (motyvai: "nepriimtinos politinės pažiūros"), National Geographic knyga "Alaska", septynios "Time"- "Life" serijos ir kolekcija, pavadinta "Octave of Prayer".

Rugpiūčio 19 paroda atkeliaavo į Maskvą, ir čia buvo išcenzūruota smarkiausiai, kai buvo atsiųsta naujasių leidinių.

Tito ir Brežnevo nesutarimas

Maskva. — Reuterio telegramų agentūra, komentuo-dama Tito vizitą Maskvoje, sako, jog su Brežnevu didelio sutarimo jis nepasiekė. Klausimai, kurie skyrė abu kraštus, paliko kaip buvę. Jokio progreso, pvz. dėl skirtingo eurokomunizmo supratimo, nors vizitui baigiantis ir buvo paskelbtas komunikatas, kalbantis apie "nepriklausomą kelią į socializmą".

Frank Johnson, prezidento Carterio paskirtas FBI direktoriaus pareigoms

Britanijos aerodromai užsidarys

Londonas. — Britų oro kontrolieriai nubalsavo pradėti streiką. Prieš tai jie tik sulėtino darbą ir labai sutrukdė orinį susisiekimą. Streikas turi prasidėti ketvirtadienį.

Washingtonas. — Karo aviacijos aukštieji siuoksniai tvirtina, kad B-1 bombonešio likimas nėra palaidotas. Prezidentas Carteris vis labiau pradeda įsitikinti, jog vairuojamos raketos bombonešio negali pakeisti.

KALENDORIUS

Rugpiūčio 24: Baltramiejus, Michele, Jogaudas, Aušrinė.

Rugpiūčio 25: Liudvikas, Patricija, Gilius, Liudytė. Saulė teka 6:07, leidžias 7:39.

ORAS

Dalinai saulėta, galimybė lietaus su perkūnija, apie 75 laipsniai.

Pogrindžio "Varpas" laisvajam pasauli

New Yorkas. — Laisvąjį pasaulį pasiekė keturi pogrindinio, leidžiamo ok. Lietuvoje "Varpo" numeriai. Spausdinti rašomąja mašinėlė, komercinio lapo dydžio. Data nepažymėta. Leidžia Lietuvos Revoliucinio išsilaisvinimo frontas. Pirmas numeris turi 8 puslapius, antrasis — 4, trečiasis 2 ir ketvirtasis — 3 ps.

Pirmajam numerį daugiau duodama istorinių žinių ir komentarų iš vokiečių ir sovietų okupacijos, antram daugiau faktų apie teismus ir kalėjimus, trečiam — kreipimasis į lietuvių sujungtoms jėgoms priešintis okupanto užmačioms ir kovoti už žmogaus teises, ketvirtam — kreipimasis į laisvąjį pasaulį, kad "Pabaltijį nebūtų suplūtas trijų tautų kapas".

Valdez, Alaska. — Valdez uoste stovi septyni tušti tanklaiviai, laukdami naftos. Naftotiekys vėl buvo sprogimas, ir reikėjo septynių dienų jo sutaisyti.

Ragina sukilti prieš Mengistū

Nairobi. — Somalija kursto Etiopijos darbininkus ir ūkininkus sukilti ir nuversti Mengistū režimą. Mengistū paskelbė visuotinę mobilizaciją ir šaukia visus, kurie tik gali ginklą, paimti į rankas, eiti prieš Somaliją ir jos sąjungininkus.

Etiopija praneša, kad mūšyje dėl Dire Dawa, trečio didumo miesto, žuvusių ir sužeistų abiejose pusėse yra daugiau negu 1,000.

Siaurėje eritrijiečiai atnaujinu puolimus prieš etiopų kariuomenę ir sako jau kontroliuoją 90 procentų Eritrėjos teritorijos.

Libane vėl neramu

Beirutas. — Centriniam Libane musulmonų daliniai atakavo krikščionių kaimelį. Į pagalbą krikščionims atėjo Izraelio artilerija, apšaudžiusi musulmonus iš savo teritorijos.

Nuo sekmadienio įvairiuose libanietų susidūrimuose žuvo 25 žmonės. Šaudymai prasidėjo, kai musulmonai užpuolė vietinę krikščionių bažnyčią.

NEPRIKLAUSOMOS LATVIJOS PREZIDENTAS ULMANIS

Su broliais latvis mus daug kas riša: broliškas kraujas, artima giminytė, panaši kalba 610 kilometrų ilgio siena, laisvės kovos, nepriklausomo gyvenimo džiaugsmas, okupacijos metų nelaimės, kieta dabartinė okupacija, pagaliau vienas ir tas pats tikėjimas šviesia abiejų valstybių ateitimi — jų nepriklausomybe.

Tačiau negalima pasakyti, kad mes gerai pažintumėm artimą Latviją ir latvius, jų nepriklausomybės meto ir dabartinės vadovus.

Rugsėjo 4 dieną latvių tauta mini savo valstybės prezidento Karolio Ulmanio (Karlis Ulmanis) 100 metų gimimo sukaktį. Visa latvių spauda šeišioje prisimena šį didįjį savo tautos darbų vykdytoją. Apie jį gerą žodį rašo net jo politiniai priešinai. Taigi ir mums verta, kad ir tik kuklaus šio rašinio rėmuose, šį įžymų latvių prisiminti.

Didysis latvių valstybininkas, prezidentas ir mokslininkas buvo gimęs 1877 m. Beržės vietovėje. Baigęs Jelgavos realinę gimnaziją, jis studijavo žemdirbystės mokslus Zuericho ir Leipzigo universitetuose, 1905 m. gaudamas agronomo vardą. Grįžęs į Latviją, dirbo kaip agronomas ir redagavo žurnalą „Lauksaimnieks“. Jau tada savo rašiniuose kėlė Latvijos laisvės idėjas, už ką buvo rusų persekiojamas ir 1905–1906 m. kalinamas. Išleistas iš kalėjimo, emigravo į Vokietiją, o 1907 m. pasiekė Ameriką, gilinodamas Nebrasos universitete (dabar čia yra įruošta jo paminklinė lenta) ir kurį laiką dirbo profesinį darbą. 1913 m. paskelbus amnestiją, grįžo Latvijon, nuo 1915 m. dirbo Rygos žemdirbystės centre. 1917 m. kovo revoliucijos metu tapo Vidžemės vicegubernatorium. Tais pačiais metais įkūrė latvių ūkininkų sąjungą (Latviešu Zemnieku Savienību) ir tapo jos lyderiu. Dirbo demokratinę partiją bloke.

Tolimesnis Ulmanio gyvenimas glaudžiai susijęs su nepriklausomos Latvijos gyvenimo pradžia, jos klestėjimu ir pabaiga. 1918.XI.17 latvių tautos taryba vienbalsiai išrinko Ulmanį ministru pirmininku. Pirmojoje vyriausybėje jis ėjo Tiekimo ir Užsienio reikalų ministerių pareigas. Kai raudonoji armija užėmė Rygą ir beveik visą Latviją, jis išvyko į Vakarų ieškoti pagalbos. Susitarė su Estija dėl koordinavimo karinių veiksmų. Ilgesnį laiką gyveno buv. rusų karo laive „Saratove“ ir iš ten vadovavo kovai dėl Latvijos išlaisvinimo.

1918–1931 m. bėgyje K. Ulmanis vadovavo septynioms savo krašto vadovybėms kaip ministras pirmininkas ir beveik visą laiką buvo užsienio reikalų ministras.

Galutinai nusivylęs latvių partijomis ir nusprendęs, kad jos daugiau kenkia kraštui, kaip jam padeda, 1931.V.14–15 naktį, padėdamas latvių šaulių (aizsargų) įvykdė perversmą. Pėmė valstybės vairą į savo rankas, paleido seimą, įvedė griežtesnį režimą, suspendavo politinės partijas. 1936.IV.11 K. Ulmanis paskelbtas valstybės prezidentu.

Per ilgą valdymo laiką jis išleido apie 1000 kraštui naudingų įstatymų bei potvarkių, pravedė socialines reformas. Jau 1922 m. įsteigė Kultūros fondą, turėjusį didelės įtakos krašto kultūros kėlimui. 1929 m. įsteigė Jaunųjų ūkininkų (Mazpulku) organizaciją. Vėliau suaktyvino latvių kultūrinę politiką, įsteigė Istoriijos institutą, Tėvų žemės (Tevzemės) premijas, Studiju

fonda, įkūrė daugelį įvairių mokymų.

Ekonominėje srityje K. Ulmanio darbai taip pat dideli: išplėtė namų statybą kaimuose ir miestuose, įkūrė žemės ūkio akademiją, sumodernino žemės ūkį, pagerino gaminių kokybę, išplėtė importą, mobilizavo valstybinį kapitalą žemės ūkiui kelti. Įvedė socialinį draudimą, kurio net dabar neturi daugelis kultūrinių kraštų.

Nors K. Ulmanio vidaus politika nebuvo demokratiška, Latvijos gyventojai, matydami jo kūrybingas reformas ir padidėjusią krašto gerovę, iš esmės buvo jo valdžia patenkinti ir balsavo prieš jį nekėlė.

Šiandien, tiesa, pasikeitus aplinkybėms, demokratiją vėl laikant „tobuląsiai sistema“, opozicijos žmonės Ulmanui kai ką prikiša, bet neperdug ką turi prieš jį pasakyti. Latviai vengia kritikuoti valstybės ir tautos vadą, kuris visas savo jėgas skyrė Latvijai, išvedė ją iš netvarkos ir tiek daug gera jai padarė.

Prezidento K. Ulmanio likimas buvo labai skaudus. 1940.VI.16 Latvijos vyriausybė buvo priversta priimti sovietinių rusų ultimatumą. Prezidentui buvo sudaryta proga pasitraukti į užsienį. Tačiau jis tokį pasiūlymą atmetė. Kai rusų tankai pradėjo važiuoti į Latvijos teritoriją, Ulmanis įsakytas Latvijos radijofonas tris kartus sugrįžo latvių tautos giesmės — „Tev mūžam dzīvot, Latvija!“ ir „Dievs sveti Latvijai!“.

Tada kalbėjo pats Ulmanis, pareiškdamas, kad visi gerai žino, kas su Latviją vyksta, kad svetimos jėgos — rusų armija užima Latviją ir kad latviai bet kuriose aplinkybėse turi ir toliau likti latviais.

Okupantai įsakė Ulmanui ir toliau eiti Latvijos prezidento pareigas, tik tai primetė jam komunistinė A. Kirchenšteino vyriausybė, kuri tuojuo eimė griauti nepriklausomos Latvijos santvarką ir visa, kas buvo gerai sukurta. Ulmanis buvo priverstas tokius potvarkius pasirašyti — savo parašu griauti tai, ką jis pats ir visa latvių tauta per 20 metų kūrė. Nominaliu prezidentu jis išbuvo 34 dienas. 1940.VII.21 paskelbtas dekretas, kuriuo komunistas A. Kirchenšteinas perėmė prezidento pareigas. Rytąjais dieną Sovietų pasiuntinys Rygoje įsakė Ulmanui išvykti į Rusijos pietinę dalį. Iki 1942, kol vokiečiai užėmė Kaukazo sritis, Ulmanis gyveno Voršilovske. Tolimesnis jo likimas nėra žinomas.

K. Ulmanis, kaip ir kiti didieji valstybininkai, padarė nemažą klaidų. Vieną jų yra ta pati, kaip ir lietuvių — estų valstybininkų klaida — tinkamai nesuprato glaudžios trijų Pabaltijo valstybių sąjungos sudarymo reikalo. Ir karinė sąjunga nebuvo sudaryta. Klaida tame, kad Ulmanio vadovaujami latviai ir estai daugiau kryo į plešrios Lenkijos, kaip į draugiškos Lietuvos pusę.

Kaip ten bebūtų, K. Ulmanis buvo didelis Latvijos valstybininkas. Latvių šeišioje veikia Albertas Raidonis, įvertindamas Ulmanio atlikus darbus ir jo valstybinį palikimą rašo (Čikagos Zinas), kad visa latvių nelaimė buvo ne ta, kad ji kritiškų momentų būtų bloga vada turėjusi, bet ta, kad Latvija turėjusi tik du milijonus gyventojų. Jeigu latvių būtų buvę, sakysime, bent 30 milijonų, Ulmanis būtų buvęs pakankamai didelis vadas Latvijos nepriklausomybei išlaikyti. Bet ir dabar jis pasilik didelis latvių tautos vyras ir niekad nemirs, kol latvių tauta bus gyva.

b. kv.

Laisvių suteikimas — mirties sprendimas komunistams

Kalėjimų kančias iškentusio Vl. Bukovskio pareiškimas

BR. AUŠROTAS

Žinomas publicistas, rašytojas su liberališkai — konservatyvomis idėjomis, William F. Buckley rugpiūčio 13 d. per TV PBS (Public Broadcasting System), sudarė retai sutinkamą progą pasisakyti žinomo rusų disidento Vladimiro Bukovskio nuomonę apie žmogaus teisių gerbimą Sovietų Sąjungose. Pasikalbėjimas vyko BBC studijose Londone. Kaip daugeliui yra žinoma, Vl. Bukovskis „Zacharovo“ žmogaus teisių komiteto Danijoje pasiūlymu buvo išeistas į Čilės komunistą Luis Corvalan. Vl. Bukovskis su savo motina, seserimi ir seservaičiu buvo Aerofloto lėktuvu atskraidinti į Zuerichą, Šveicarijoje, kur aerodromo lauke įvyko apsimainymas kalniais 1976 m. gruody.

W.F. Buckley, supažindindamas su savo svečiu — pašnekovu, nurodė, kad Bukovski yra gimęs 1942 m., nieko kito pasauly nežinojo, tik komunizmo mokslą, tačiau už tiesos skleidimą, pranešimą užsienio žurnalistams apie politinių kalinių laikymą bepročių ligoninėse buvo nuteistas 7-riems metams kalėjimo. Už nepaisimą kalinių partijos linijos buvo išmestas iš Maskvos universiteto ir kalėjo įvairiuose Sov. Rusijos kalėjimuose apie 14-ka metų.

W.F. Buckley, lyg ir juokaudamas, disidentą paklausė, kodėl L. Brežnevą taip bijojo Bukovskio, kad jis sutiko išleisti (ištremiti) į užsienį, iškeisdamas jį į žinomą Čilės komunistą L. Corvalan. Paklaustas atsakė, kad, gal būt, Brežnevas ne tiek bijojo pašnekovo, kiek jam buvo bausis laikyti Sov. Rusijoje asmenį, kuris viešai teigė, kad jis niekada nenusilenks komunistui. Žmogaus teisių reikalai, kurie lyg asaka akys skaudina politinį biurą, pasirašius Helsinkio aktą, įgauna vis gilesnę prasmę sovietinio žmogaus galvosenoje. Nors Sovietų vadovybė niekada negalvojo vykdyti pasirašytą Helsinkio sutartį, nes tik nuo bolševikų geros valios ir malonės priklausė, ar jie užrašinėš savo pačių nusikaltimus, pažeidžiančius žmogaus teises. Tačiau krašte atsirado drąsulių, kurie užrašinėjo ir skelbė laisvoje pasaulio spaudoje tokius nusikaltimus, kurie buvo labai nenaudingi Sovietams.

Šia proga Vl. Bukovski prisiminė ne perseniai įvykusį Brežnevo vizitą Prancūzijoje, kur jis ir pats stebėjęs. Nežūrint to fakto, kad krašto viešojo nuomonė ir

visos partijos buvusios priešingos šiam Kremliaus diktatoriaus priėmimui, tik neperseniai priėmusiam „prezidento“ — titula, Prancūzijos prezidentas, lyg nieko nežinotų, vaidmainiavo ir patikavo L. Brežnevui. Tokios žiūnijos labai blogai nuteikė pavertus žmones ir tautas. Žmonės stebisi tokia žema vadovaujančių asmenų morale, kalbėjo Bukovskis.

Vl. Bukovskio nuomone, vakarai turi daug stiprių svirčių, kurias protingai spaudami gali pargyventi disidentų ir jiems prijaunanti tautiškų padėčių Sov. Sąjungoje. Viena iš tokių — ekonominės, kita — techninės pagalbos teikimas, na, ir kultūrinis mainų tesimas tarp abiejų priešingų stovyklų. Sovietai yra ypač jautrūs JAV ir Vakarų Europos techninių žinių įsisavinimui. Sovietuose. Be didelio triukšmo, tik duodant suprastą „kur šuva pakastas“, būtų galima pasiekti žymaus politinio palengvėjimo Sov. Sąjungoje, o kiek tai liečia politinius kalinius, kuriuos areštuoja KGB be jokio pagrindo, tik dėl to, kad jie priešingai režimui, tad tokiomis progomis reikia kelti tuo didžiausią triukšmą laisvame pasaulyje. Atsiminkime, kad Kremlius nieko labiau nebijo, kaip savo pačių pavertusių žmonių. Ir ne ko kito, tik šios baimės įtakoje diktatūra po truputį atpalaiduoja pavardžius. Kas buvo neįmanoma laisvių srityje prieš 10-tį metų, dabar yra daug lengviau pasiekiamas.

Vl. Bukovski tvirtino, kad disidentų įsivyravimas daugiausia pakenkė pavergiesiems ir labiausiai padėjo diktatūros sustiprinimui.

Vaidas labai panašus, kaip Lietuvoje 1940 metais. Komunistų paruošti agitatoriai Afrikoje

mui. „Už 7-rių metų detentės „laimėjimus“, labiausiai nukentėję pavertieji“, tvirtino Vl. Bukovski. (Past. Už detentę turime dėkoti H. Kissingeriui, Aut.)

Šiam pasikalbėjime dalyvavęs britų savaitraščio „Economist“ redaktorius Knight, nesutiko su Vl. Bukovskio teigimu, kad „reikia garsiai šaukti ir iš Sovietų valdžios reikalauti, kad nustotų persekioti kitaip galvojančius. Esą, buvusio Anglijos ministerio pirmininko H. Wilsono ir H. Kissingerio tylioji diplomatija išlaisvinusi daugiau žydų iš Sovietų Sąjungos, negu dabartinė Carterio paskelbtoji „žmogaus teisių doktrina“.

I tai atsakydamas Bukovskis pripažino, kad tai, kas atliekama tyliai labai patinka Sovietams ir dalinai išvykstantiems. Bet ką apie tokius laimėjimus sužino pavertieji? Ne ir ne! Žiūrint į tolimesnę ateitį, tik tiek laimėjimai yra svarbūs, kurie yra išgaunami iš Sovietų diktatūros spaudimo būdu, apie kuriuos žino visa liaudis. Tad ir dėl to švelnėja pavertųjų padėtis.

Ir gal netoli ta diena, kai visu kraštų žmonės galės taip laisvai gyventi, kaip mano neseniai lankytose kraštuose, kalbėjo kankinys — disidentas Vl. Bukovskis.

GRAŽINS 73 MIL. DOL.

Natural Gas Pipeline bendrovė, kuri duoda dujas Chicago imonėms, turės grąžinti 73 mil. dol., nes bendrovė buvo pakėlus kainas, negavusi tam leidimo. Turės dar sumokėti 6 mil. dol. palūkanų. Gaus atgal pinigų apie 90,000 dujų naudotojų.

PIETŲ AZIJA IR INDOKINIJOS VANDENYNAS

Pasitarimas jų strategijos reikalu

B. JABLONSKIS

JAV prez. J. Carteris ir Australijos ministras pirmininkas M. J. Frazeris Washingtonė svarstė P. Azijos ir Indijos vandenyno reikalus. Abu vienodai galvoja, kad tarp JAV ir Sovietų Sąjungos turėtų baigtis karinių jėgų varžybos Indijos vandeninyje. Frazeris mano, kad jos taikiu būdu galėtų susitarti dėl ten laikomų jėgų santykių.

Pirmuoju pasikalbėjimu klausimu ėjo JAV politika ir karių atšaukimas iš Azijos kraštų. Tokiu Carterio poveikiu yra susirūpinęs Frazeris, nes dar nėra visiškai pamišęs grėsmos per II pasaulinį karą japonų grėsmės. Jei JAV visas jėgas atšauktų, gali karingieji naujieji komunistiniai diktatoriai pajudėti pietų link. Jie jau puldinėja Thailando pasienio kaimus ir šauda nekalčius žmones. O jei jie laimėtų pietų Pacifiko ir Indokinijos vandeninyje, visiškai nuo Europos atskirtų Amerikos žemyną, Australiją ir kitus.

Tačiau Carteris Frazerį ramina, kad JAV iš P. Korėjos atšauktų tik žemės pajėgas. P. Korėjos ir Taiwan karinės jėgos žada apginkluoti pažangiais ginklais ir paremti stipriais aviacijos junginiais.

Be to, Carteris pagyrė Frazerio politiką Azijoje. Šiltai prisiminė JAV ir Australijos daugelio metų glaudžius ryšius, išskiriant buvusio ministerio pirmininko Whitlam prokomunistinę politiką.

Indijos vandenynas

Jau seniai JAV karinė vadovybė numatė ir pradėjo steigti Diego Garcia saloje karinę stovyklą visų rūšių kariuomenės junginių. Bet dauguma kongreso narių, ypač liberališkų nuotaikų, prieštarauja ir jai neskiria lėšų. Tačiau jos vystymas pradeda sparčiau judėti, nes kongresas pasidarė sukalbamesnis šiuo klausimu. Joje stovyklaus laivynas, aviacija, mariniai ir bus sandėliuojama kariniai reikmenys. Stovykla yra labai geroje vietoje.

Taip pat JAV turi karinių stovyklų Pacifiko salose: Filipinuose, Okinavos saloje, Japonijoje ir kitur. Jei komunistai kada pajudėtų pietų link, joms į pagalbą ateitų Australijos ir N. Zelandijos jėgos. Bent šiuo metu Australijai ar kitoms saloms pavojus negresia iš komunistų.

Carterio optimizmas, gal būt, yra teisingas. Pagrindinis stabdis komunistų kėslams yra Maskvos Pekino ginčas, kuris turi svarios

įtakos i naujųjų diktatorių užsienio politikai ar raudonieji galėtų rizikuoti karu, kada jų pavertę žmonės tik laukia progos išlaisvinti. Jei jie pradėtų fronte pralaimėti, kiltų vidaus suirutė ir gali būti grėsmė ne tik Australijai, bet ir kitiems palaidota amžinai.

Australijos uranijus

Australija turi penktadalį pasaulio uranijaus, kuriuo domisi visos pasaulio valstybės — demokratinės ir marksistinės. Bet dabartinė Australijos valdžia jo pardavinėjimą apribojo. Šiam reikalui išleido griežtas taisykles, draudžiančias priktą iš jos uranijų naudoti branduoliniams ginklams daryti ir perleidinėti kitoms valstybėms. Australijos nusistatymą Carteris pagyrė, nes pasauliui tai davė pavyzdį.

Toms valstybėms, su kuriomis buvo jau pasirašyta uranijaus pardavimo sutartis, bus ištesėta. Bet ir iš jų bus reikalaujama laikytis taisyklių, kurios sąlygoja, kad uranijų neperdirbinėtų ir technologinę medžiagą plutonijų ir jo nepadavinėtų kitoms valstybėms, nes jos galėtų iš jo vystyti branduolinius ginklus. Taip pat jos turi pasižadėti, kai bus susistarta ir sudaryta tarptautinė komisija branduoliniams ginklams tikrinti, jos irgi turės jai paklusti.

P. Afrikai ir Rhodėzijai graso Maskvos auklėtiniai juodieji Afrikos diktatoriai. Maskva juos ginkluoja ir parengia partizaninėms kovoms. Partizanai — jau puldinėja Rhodėziją ir graso P. Afrikai vidaus neramumais. P. Afrikos valstybė turi savo uranijaus pakankamai. Ji gali pati pasidaryti atominę bombą. Valstybė be pažangi, kultūringa, ekonomiškai stipri ir turi žymių mokslininkų. Sovietų šaltiniai skelbia, kad ji jau turi atominę bombą. Jie reikalauja tuojuo pat P. Afrikai uždrausti ją tobulinti. Nebūtų labai jau gražu griebtis prieš P. Afriką prievartos veiksmų tik dėl to, kad padėjus Maskvos auklėtinį užmačioms.

Ne laukiniai sukūrė tokią pažangią valstybę P. Afrikoje, bet Europos žmonės. Jų ten nėra daug, bet 2,5 mil. žmonių darbštumas nenuėjo veltui. Iš to ir juodieji turėjo ir turi daug naudos. Jie geriau gyvena P. Afrikoje, negu juodųjų valdomuose kraštuose. Sovietai ten veržiasi ne juodiesiems išlaisvinti, bet laimėti strateginį P. Afrikos iškyšulį, kuris vadinamas „Geruoju ragu“.

ARKIV. J. MATULAIČIO KELI GYVENIMO BRUOŽAI

J. VAISNORA

7

Ir vienuolijos vidaus santvarkoje, J. Matulaičio noru, broliai suliginti su kunigais: jie gali užimti įvairias pareigas, kur nėra reikalinga kunigiška jurisdikcija. Pvz. renkant delegatus į kapitulą balsuoja visi, net ir laikinųjų įžadų broliai, o renkami gali būti tik tie, kurie yra padarę amžinuosius įžadus (1910 m. Konst. 237 nr.).

Kituose 1910 m. konstitucijos skyriuose aiškiai pažymėta, kokiom pareigom turi būti skiriami ar renkami tik kunigai. 1) vyr. vadovas „turi būti kunigas, ne jaunesnis kaip 40 metų ir ne senesnis kaip 65 m. amžiaus ir bent penkeri metai po amžinųjų įžadų“ (nr. 253). 2) Pirmasis vyr. vadovo patarėjas (jo pagalbininkas) turi būti irgi kunigas (nr. 261). 3) Naujųjų mokytojas — turi būti kunigas, ne mažiau kaip 35 metų amžiaus ir bent 5 metai po amžinųjų įžadų (nr. 339). Reikalui esant, vyr. taryba gali paskirti naujųjų mokytojų padėjėjų kunigą, turintį bent 30 metų amžiaus ir bent 5 metai po įžadų. Visos kitos administracinės vienuolijos pareigos pagal 1910 m. konstitucijos dvasią ir raidę gali būti patenkinamos ir nekunigam: „Jie galės vesti visokias mokyklas, laikyti prieglaudą ir dirbti visokiose kitose įstaigose“ (Dienor. 1911.I.23).

J. Matulaičio sampratoje esminis brolių, kaip ir kunigų, uždavinys yra ne tarnavimas kunigams (famu-

latus), bet apaštalavimas (apostolatus). „Neprivalome pamiršti, kad ir jų (brolių) pirmutinis ir tiesioginis tikslas vis dėlto turi būti ne kas kita, kaip tik skelbti žmonėms Kristų žodžiu ir pavyzdžiu, dirbti ir kovoti Dievo garbei, sielų išganymui ir Bažnyčios tarpmui. Kur kunigui bus sunku ir negalima prieiti, tenai pasauliniai broliai galės įnešti Kristaus dvasią, teiti, įsikverbti. Bedieviai, bekovodami su Bažnyčia, jau yra tiek padarę, kad šiandien daug žmonių kunigų vengia, i kunigo rūbą šnairai žiūri, pilni prieš jį įsigija visokių prietarų, nenori kunigo žodžių klausyti. Užtat šiandien ir kunigams, kur galima ir kiek galima, kad ir savo paprastus rūbus nusivilkę, o apsitaisę pasaulinių žmonių drabužiais, reikia eiti ir Kristų skelbti tarp jų, kurie kunigo paprastų rūbų bijo. Bet čia kunigui reikia būti labai atsargiam. Ne vienuomet taip galima pasielgti ir nevisur taip tinkamai daryti. Čia kunigus galės pavaduoti pasauliniai broliai“ (Dienor. 1911.I.23).

Konkrečius nekunigų darbus J. Matulaitis taip formuluoja: „Pasauliniai broliukai, uolumo ugnies pilni, gali būti labai geri kovotojai su nedorybe, ištvirkimu, galėtų po du arba keliese eiti gelbėti skęstančius ištvirkimo klane, kaip daro Išganymo armija tarp protestantų, tik, žinoma, čia katalikiškai reikėtų veikti, susitariant su vyskupais, einant tikru keliu. Galėtų taip pat pasauliniai broliukai dviese ar keliese eiti lankyti pavargusių darbininkų jų lindyne, pastogėse, požemiuose, kur jų niekas varganame gyvenime neaplaiko. Dieve, duok mums tokių broliukų! (Dienor. 1913.I.12).

Tačiau tokiems apaštalavimo uždaviniams broliai turi būti tinkamai paruošti: „Juos reikėtų tinkamai išlavinti ir prie tokio darbo tinkamai parnginti. Ne tik juos reikia išmokyti kokio nors darbo, šiaip užsiėmimo

ar mokslo, bet net ir tuose dalykuose, kiek galima, už kitus žmones, Dievui išskirtinai netarnaujančius, mūsiskiai aukščiausiai stovėtų, būtų prasniešę. Bet dar jiems reikia ir bendrą gerą suteikti išlavinimą ir iš auklėjimą, daug didesnį negu jų luomo darbininkai, amatininkai ar kitokio užsiėmimo žmonės, gyvenantieji toje šalyje, turi. Tada tik mūsiskų žodis tarp anų žmonių bus branginamas, tada tik mūsiskiai turės jų akyse svarbą, tada tik kiti jų veikiau paklausys, negu visokių agitatorių, Bažnyčios priešių. O ypač reikia mūsų pasaulinius brolius tikėjime išlavinti, kad galėtų būti apologetai, tikri tarp savo luomo žmonių tikėjimo gynėjai ir skelbėjai. Nereikia čia gailėtis nei laiko, nei pastangų, kad tik jiems užtenkamai tikėjimo mokslo suteiktume. Nekalbū čia jau apie brolių dvasinį gyvenimą ir gyvenimo šventumą. Suprantamas dalykas, kad gyvenimo šventumas, kad vidinis dvasinis Dievuje gyvenimas, dvasios skaistumas ir uolumas turi būti viso pamatas ir pagrindas“ (Dienor. 1911.I.23).

O „Marijonų vienuolijos vedamojoje mintyje“ J. Matulaitis ragina savuosius veikti i žmones per žmones, pvz. per draugijas, savo pasaulinius brolius ir kitus geros valios žmones. Tai yra tikrasis apaštalavimas. Bet, kad pasauliniai broliai atitiktų tą uždavinį, „iš vienos pusės jie turi būti lavinami ir auklėjami, iš antros pusės jie turi būti siunčiami ne tik i katalikiškas draugijas, bet, jeigu tai vyresnieji rasti naudinga, ir i darbininkų tarpą, kad ten dirbdami su kitais žmonėmis ir savo pavyzdžiu ir žodžiu darytų kitiems geros ir naudingos įtakos. Taip veikiant visados pasauliečiai visiškai ir visokeriopai priklausys kunigų ir nieko nedarys be jų patarimo, pritarimo ir patvirtinimo“ (nr. 54).

(Bus daugiau)

Marija ir Stasys Jokubaitis

Nuotr. St. Dabkus

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ont.

VISUOMENININKŲ SEIMOS ŠVENTĖ

1977 m. liepos 30 d. Toronto Lietuvių namuose buvo gražiai atšviesta visuomenininkų Marijos ir Stasio Jokubaitių šeimai (25-rių metų, vedytinė su kate) karto ir jų dukros Danylos kanadiškos gimnazijos ir universiteto lietuviškosios kultūros savaitės pabaiga.

Jokubaitių būrelis ir giminių dalyvavo apie 120. Tai pokylis taip pat atšviestas Federalinės Kanados valdžios parlamento atstovų, buvusio ministro (senojo kabineto) dr. Stanley Haidash ir Toronto miesto tarybos atstovų Tony O'Donohue su žmonomis ir kt.

Prieš vakarienių maldą sukalbėjo Lietuvos Kankinių parapijos klebonas kun. Petras Azubalis.

Pokyliai praversti paprašytas KLB Krašto valdybos pirm. J. S. Simanavičius. Apibūdinau šiam suaktyvinimui šioje J. Simanavičius pabrėžė, jog Jokubaitių šeima — visi šaukai. Stasys — jau 40 metų kaip šaukis, o žmona Marytė ir dukterė Danytė — taip pat šaukės.

Sėpmangos taurės pripildžius, svečiai paprašyti suaktyvinti kaimą ir jų dukrai Danytei sugiedoti "Ilgiausių metų". Po to sveikinimo žodį tarė parlamentaras dr. S. Haidash ir miesto tarybos atstovas T. O'Donohue, kuris kartu perdavė linkėjimus ir nuo Toronto mero David Crombie, įteikdamas jo raštą ir dovana — dvi sidabrinės taurės su Toronto miesto

SKAUTAI

(Atkelta iš 2 pusl.)

linėmis naujienomis ir įdomybėmis.

Stovykloje laikas nepaprastai greit bėgo. Nė nepajutau, kaip savaitgalis prabėgo. Visi svečiai ir tėvai sekmadienio popietėje išvyko namo. Laikas ir man atsisveikinti. Vėluodama namo, mintimis dar kartą pergyvenau visus šio praėjusio savaitgalio įvykius. Menau, kaip skaudus kandidatas viltinai laukė išdžio ir išsavojo melsmą kaklaraiščių, kai per parodą žygiuodama išmokau stovyklos daina, kurią panaudo-dama poeto Bernardo Brazdžio-nio eilės sukūrė ps. t.n. Nora Sugintaitė, o muzika pritaikė sl. Fe-le Banytė... kaip "Aušros Vartų" tūto sesės pademonstravo mote-rų lygybės teises, "Atgaivos" ko-mendantai v. al. Faustai Bobi-naitei pravedant parodą.

Galia buvo palikti stovyklą, sesės ir broliai, kurie taip harmo-niškai tarpusavyje ir su gamta susigveno.

pal. Nida Misiulytė

GERA visoms progoms
BEVERLY HILLS GIMNAZIJA
3043 WEST 4th STREET
Tel. 3-6622 ir 3-6624
Taip pat naujoji Barbara ir
Gina Sėdėjų taurės.

THE DAISY STORE
5016 Southwest Hwy, Oak Lawn
Tel. 585-1215

KRIKŠCIONŲ DARBININKŲ ORGANIZATORIAUS SUKAKTIS

Prieš dešimt metų, mirė gar-susis belgų kardinolas Juozas Leonas Cardijn, jaunųjų krikš-čionių darbininkų — vadinamų žosistų — organizacijos steigė-jas. Žosistų sąjūdžio pagrindinis uždavinys yra — Bažnyčios apimtyje, paties jaunimo pas-tangomis rūpinis viso pasaulio jaunųjų darbininkų dvasinė ge-rovė. Pirmąjį jaunųjų krikščio-nių darbininkų būrelį Juozas Leonas Cardijn įsteigė ką tik gavęs kunigystės šventimus 1912-ais metais. Kasdieninis kontaktas su darbo žmonėmis atskleidė jaunajam kunigui Car-dijn daugelį darbo pasaulio tuo metu dar neišspręstų problemų — pirmoje eilėje darbininkų dvasinio gyvenimo tuštumą. Kunigo Cardijn iniciatyva, grei-tai visoje Belgijoje pradėjo plis-ti krikščionių darbininkų būre-liai — profesinių sąjungų jauni-mo kuopos — kurios 1924 me-tais suorganizavo į jaunųjų krikščionių darbininkų sąjūdį, greitai išplitusį ne tikai visoje

tinės pirm. J. Šiaušulis, Sud-burio Maironio vardo šaulių kuopos v-ba, J. Daumanto vardo šauliai su pirm. K. Karuža iš Los Angeles, šaulių veikėjas veteranas Vl. Išganaitis iš Chi-cagos, St. Cecevičienė, A. Mi-kuškis su žmona, J. I. Petrus-ka, Vl. ir K. Deisnui iš Ha-miltono, N. Judis su žmona iš Danijos, Ign. Gabalis iš Otta-wos ir M. A. Deveniai su si-mum, atvykę iš New Jersey, U. S. A. Pažymėtina, kad pasta-rieji, nors būdami senosios kartos ateivių atžalos — gerai kalba lietuviškai. Baigiamini itin jautrių žodžių kalbėjo Jo-kubaitių dukra Danytė. Ji į suaktyvinimus tėvelius prabilo gražia lietuvių kalba ir puikia diktija.

Stasys Jokubaitis padėjo visiems už atvykimą ir dovanas. Po to, geram orkestrui gro-jant, buvo gražiai pasiūkta, pabendrauta.

Tenka priminti St. Jokubai-čio pastangas išsivystinti, kad Toronto miesto taryba viena iš miesto parkų pavadintų "Park Lithuania", kurio iškilmingas atidarymas įvyko 1973 m. spa-lio 27 d. Pranas Alšėnas

Belgijoje, bet ir kituose kraš-tuose. Praėjus tikrai dešimtme-čiui nuo organizacijos įsteigimo, Briuselyje įvykusiame kon-grese jau dalyvavo daugiau ne-gu šimtas tūkstančių žosistų iš įvairių pasaulio kraštų. Žosistų jaunimo minios visus stebino savo giliu tikėjimu ir pasiryži-mu tarnauti darbo žmonėms ug-dant jų dvasinę ir moralinę ge-rovę. Šiandien žosistų sąjūdis jau veikia 67-juose pasaulio kraštuose ir turi šimtus tūks-tančių narių, ištikimai vykdan-čių savo steigėjo — Juozo Leo-no Cardijn — pradėtą apaštala-vimo darbą darbininkų tarpe.

Su garantija laisvai prakai-garantija jos kokybei.

"Baptist Herald"

DAUG MALDININKŲ

Daugiau kaip 50.000 lenkų tikinčiųjų dalyvavo Opelės vys-kupijos katalikų vyrų surengtoje maldingoje kelionėje į Sv. Onos šventovę Gera mieste. Prie šios maldingos kelionės prisidė-jo apie 50 katalikų vyrų, specia-liai atvykusių iš Rytų Vokietijos. Vyrų maldininkams čia bu-vo surengtos įspūdingos pamal-dos.

APIE GYVENIMO Taisyklę

— Visada atminti, kad čia mes esam kitiem pagelbėti, — aiškino motina sūnui augsinę gyvenimo taisyklę.

Kiek pamatys sūnelis pa-klausė:

— Gersi, mamut, tai kam tie visi kiti?

DAN KURAITIS

Buvęs steigėjas ir savininkas
Milda Buick Sales.

Gyveno 12400 South 68th Court, Palos Heights, Illinois.
Mirė rugpjūčio 22 d., 1977 m., 1:00 val. ryto, sulaukęs 83 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Sanktų parapijos. Amerikoje iš-gyveno 67 metus.

Pasiliko dideliame mūlūdimė dukterėčia Katherine Palio-kaitis, sūnėnas Carl D. Malinskas ir Lietuvoje sūnėnas Mato-šius Kuraitis ir dukterėčios Julija ir Joana su šeimomis, taip pat dėdės Greičiaus šeima.

Priklausė Lith. Chamber of Commerce, Amerikos Lietu-vių Tarybai ir Balfui. Buvo rėmėjas Lietuvos Vyčių, Pirmyn choro ir Lietuvių Operos, narys Miami Lietuvių Klubo, direk-torius Standard Federal Savings and Loan Association.

Kūnas dabar pašarvotas Mažeika-Evans kopl., 6845 So. Western Ave. Atsisveikinimas ir laidojimas įvyks ketvirtad., rugp. 25 d. 10 v. ryto iš kopl. bus nulydėtas į Tautines Kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažista-mus dalyvauti šiose laidojimuose.

Nulūdyt: Dukterėčios ir sūnėnai.

Laidotuvių direkt. Evans ir Sūnūs — Tel. — 737-8600.

A. + A. Dr. ZIGMUI KUNGIUI mirus,
didžio liūdesio prislegta jo žmona REGINĄ, man-o mielą draugę, ir jos sūnelius nuosirdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu.

Danguolė Valentinaitė

A. + A.
GENOVAITEI MIEŽELIENEI mirus,
jos vyrą generolą VLADĄ MIEŽELĮ užjaučiame ir kartu liūdime.

Teklė ir Tomas Sereika

ŠVENTOS MIŠIOS LIETUVIŠKAI

Visos nekilniamos šv. Mišių dalys yra atspausdintos vienoj labai gražiai išleisto knygelėje. Su šia knygele kiekvienas gali labai lengvai sektį naująsias šv. Mišias.

Kai kunigas ar lektorius atskaito kintamąsias dalis, jūs šioj knygelėje galite sekti visas nekilniąsias šv. Mišių dalis. Tekstas stambiomis raidėmis.

Taip pat rasite rinkinį dažniausiai giedamų šv. Mišių metu giesmių. Tai labai naudinga knygelė.

Užsakykite šį naują šv. Mišių vadovą Lietuvių kalba.

Kaina 50 centų. 10% nuolaida, perkant 50 kopijų; 25% nuolaida, perkant daugiau kaip 50.

Rašykite šiuo adresu:

DRAUGAS

4845 W. 63rd Street
Chicago, IL 60620

DRAUGAS, trečiadienis, 1977 m. rugpjūčio mėn. 24 d.

5

A. + A.
MARIJAI JAUTAKIENEI mirus,
jos DUKRAI ir kitiems ARTIMIESIEMS nuosirdžiai užjaučiant reikiama

L. M. Federacija
Čikagos Klubas

A. + A. SOFIJAI JUODVALKIENEI
mirus, jos sūnui POVILUI JUODVALKIUI, jo šeimai ir kitiems giminiams bei artimiesiems nuosirdžiai užjaučiant reikiama ir drauge liūdi

Anatolijus Kairys
Kviklių šeima

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMIS
TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS
4330-34 South California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3 9852
4805 07 South Normandie Avenue
Telefonas — Yards 7-1741-2

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplų Čios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
TEVAS IR SŪNUS
TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. — Tel. 6Roveshill 6-2345-6
1410 So. 60th Ave., Cicero — Townhall 3-2108-9
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorų Asociacijos Partai...
ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3807 SO. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS
2814 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6678
2424 W. 60th STREET Tel. Republic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4848 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. Lafayette 3-3573

POVILAS J. RIDIKAS
3804 SO. HALSTED STREET Tel. Yards 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
2819 SO. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 60th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

Perskaityt "Draugą", duokite jį kitiems

APILINKINIS MUS

× Ses. Margarita Bareikaitė, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolijos vyriausioji vadovė iš Putnamo kartu su ses. Onute Mikailaite yra atvykusios į Chicago dalyvauti vienuolių vyresniųjų suvažiavime. Ta proga jos buvo sustojusios mokytojų studijų savaitėje Dainavoje, o dabar Chicagoje lanko Putnamo seselių rėmėjų vadovės ir narsės. Viešnios iš Putnamo taip pat aplankė ir "Draugo" redakciją.

× Dr. Jonas Reinys, kuris neseniai labai gerai baigė (magna cum laude) medicinos studijas Wuerzburgo, Vok. Vokietijos, universitete, grįžo kelioms savaitėms aplankyti savo tėvų Bernadotos ir dr. Jono Reinių ir savo seserų Grasilos ir Vitos. Taip pat lanko savo draugus ir artimuosius, nes dar grįš Vokietijon kurį laiką atlikti gydytojo praktikos.

× Danutė ir Jurgis Vidžiūnai, praleidę dalį savo atostogų Bahamose, sugrįžo namo, kur vėl jungiasi į savo pareigas.

× Prof. David Fajnhauz Santaros-Sviesos suvažiavime rugpjūčio 8-11 d. Tabor Farm, Sodus, Mich., skaitys paskaitą "Pogrindinės periodinės spaudos atsiradimas Lietuvoje 1861-1864 metais".

× Cicero Lietuvių bendruomenė, rugpjūčio 28 d. tuojau po sumos, parapijos salėje, rengia tautos šventės minėjimą - kultūrinę popietę. Visi kviečiami.

× Tarptautinio garso estų gimnazistės "Kalev Estiann" atliks programą rugpjūčio 3 d. 7:30 val. vak. Jaunimo centre. Vakara rengia Jaunimo centro televizijos valandėlę.

× Vytautas Meškauskas, Mečys Valiukėnas ir Loretta Andrijauskaitė dalyvauja simpoziume "Žmogaus teisės / Lietuva", Korp! Neo Lithuania išvykoje rugpjūčio 27 d. Tabor Farmoje, Sodus, Mich.

× Cicero Lituanistinių mokyklų mokiniai tėvų susirinkimas įvyks rugpjūčio 26 d., penktadienį, 7:00 v. v. parapijos mazoje salėje. Mokslo metams prasidant reikia išspręsti įvairių klausimų, todėl susirinkimas labai svarbus ir visi tėvai kviečiami dalyvauti.

× Nekalto Prasidėjimo parapijos komitetas Brighton Parke ruošia metinį pikniką parapijos kieme rugpjūčio 28 d. nuo 1 val. p. p. iki 9 val. vak. Bus visokių pramogų ir skanių lietuviškų valgių. Visą dieną geros dovanos bus dalinamos susirinkusiems. (pr.)

× Tauragės klubas kviečia visus į rudeninę gegužinę rugpjūčio 28 d. Bruzgulenės ažuolyne, 8274 Kean Ave., prie Tautinių kapinių. Bus įvairių valgių ir gėrimų. Šokiams gros Ramonio orkestras. Pradžią tuoj po piet. (pr.)

× "Reikalingi karpenteriai" - dailidės ir darbininkai prie namų statybos. Skambinti telefoną 434-9348. (sk.).

× A. a. Leonardo Šimūčio surinkta dokumentinė medžiaga - kaip Amerikos lietuviai laimėjo Washingtono užtarimą, pavergtai Lietuvai ir kaip siekė išlaikinti Lietuvą, yra paskelbta knygoje "Amerikos Lietuvių Taryba". Knyga kainavo 10 dol., dabar ją "Drauge" galima gauti už 3.35 dol. su persiuntimu. (pr.)

IŠ ARTI IR TOLI ITALUOI

— Msgr. Audrys Bačkis, dirbąs Šv. Sosto diplomatinėje tarnyboje, nuo liepos mėnesio yra pakeltas į nunciatūros patarėjo rangą. Anksčiau nunciatūros sekretoriaus ir auditoriaus rangą jis buvo Šv. Sosto dipl. tarnyboje užsienyje: Filipinuose, Costa Ricioje, Turkijoje, Nigerijoje, kur ne kartą teko jam eiti Šv. Sosto chargé d'affaires a. i. pareigas, pavaduojant nuncius. Šią vasarą atostogas jis praleido pas tėvus Washingtone ir turėjo pasikalbėjimų su Apaštališkuoju delegatu ir Washingtono arkivyskupu kardinolu Baum. Aplankęs atostogaujantį brolio šeimą Ispanijoje, rugpjūčio 16 d. jis grįžo į Romą, kur tuo tarpu dirba Šv. Sosto viešųjų bendrijos reikalų taryboje.

KANADOJE

— A. a. arkiv. Jurgio Matulaičio 50 metų mirties metinės bus minimos Toronte lapkričio 6, sekmadienį, 4 v. p. p. Prisikėlimo salėje. Meninė programą atliks sol. R. Mastienė iš Chicago. Po programos bus vakarienė. Minėjimą rengia N. Pr. Marrijos seserys ir rėmėjai.

J. A. VALSTYBES

— A. a. Ona Juškaitė Kazienė, kilusi iš Utenos mūrės Lietuvoje, Tauragnuose š. m. rugpjūčio 19 d. šįseštadienį šv. Mišios ir Requiem 9 v. r. Šv. Jurgio parapijoje, Clevelande.

Chicago žinios

GERIAUSIAS PLAUKĖJAS

Maratono plaukimą sekmadienį Chicagoje, esant vėsiam orui ir vėsiam vandeniui, laimėjo J. Kinsella, 24 m. atplaukęs per 3 val. 38 min. 35 sekundes. Laimėjo 3000 dol. Jis rungtyniavo su kitais, 10 kartų praplaukdamas nuotoli tarp Ohio ir Oak gatvių. Rungtynes pradėjo 70, bet iki galo ištesėjo tik 20.

16 UZMUSTŲ

Chicagoje praeitą savaitę buvo nužudyta 16 žmonių: nušauta, nudurta užmušta. Daugelis buvo nušauti gatvėje, nežinomi užpuolikai be prieštasties. Tai kruviniausias savaitgalis per trejus metus. Buvo blogiausias 1974 m. spalio mėnesį, kai vieną savaitę Chicagoje buvo nužudyta 23. Šiemet Chicagoje iki rugpjūčio 21 d. buvo nužudyta 510 žmonių.

SEKĖ STUDENTUS

Chicago policijos žvalgyba, kaip dabar skelbia spauda, 1973 m. sekė Vadinas Loop kolegijos studentų veiklą ir paskaitų turinį.

EINSTEINO PREMIJA

Čikagietis M. Krensky laimėjo Einsteino premiją už veiklą vietinių ir Izraelio žydų labui.

× Eglė Žygaitė kalbės apie prof. Algirdo Julijaus Greimo įnašą į lietuvių mitologijos studijas jo šešiasdešimties metų suaktyvintą proga Santaros-Sviesos 24-tam suvažiavime Tabor Farm, Sodus, Mich.

× Petras Minkūnas, Woodhaven, N. Y., senas "Draugo" skaitytojas ir uolus rėmėjas, atsiuntė metinį penneratos mokestį ir 7 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× Nežinomas Geradaris iš Chicago atsiuntė malonų laišką ir auką. Ačiū.

× Antanas Marma, Chicago, Ill., parėmė savo dienraštį auką. Dėkui

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siūsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

Tėvynės ZVAIGZDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

KOVA

Mano juokingiausias įvykis atsitiko vakare, Didžiojo Seštadienio dieną. Aš su draugu turėjome tris kiaušinius. Mes bėgom nuo mergaitės, kuri turėjo labai daug kiaušinių. Bėdami per koridorius mes pasislėpėm prie durų ir ten laukėm. Už poros sekundžių viena mergaitė staigiai atbėgo ir kiaušinius metė. Vienas man pataikė į kaktą, kitam vaikui pataikė į ranką. Aš tada greit apsisukau ir mačiau du kiaušinius. Vienas nepataikė, bet kitas pataikė į koją gan smarkiai. Ji tada griuvo į kitą mergaitę, kuri ruošėsi mesti į mus kiaušini.

Vidas Germanas,

7 skyr. Dariaus Girėno lit. m. la.

ZUVAVIMAS

Vieną kartą aš važiuavau žuvalti su tėčiu ir tėvuku. Mes važiuavom 6 valandas į Free-montą Wisconsin. Mes buvom pavargę, todėl nuėjome anksti gulėti.

Kitą rytą anksti kėlėm, susikrovėm visas meškeres, sėdom į valtį ir pasiruošėm žuvalti. Šešias valandas išsėdėjome valtį ir nieko nepagavom. Aš sušalau, man nusibodo sėdėti.

Praėjo dar kiek laiko, aš galų gale sugavau pirmą žuvį. Grįžau namo pavargęs, bet laimingas, kad sugavau žuvį.

Edis Sabas,

Marquette Parko lit. m. los 8 sk. mokinys

Piešė Liana Vaičiulaitytė, K. Donelaičio lit. m. la.

KATES IR PELE

Zaidėjai, susiėmę rankomis, sudaro du ratus, vieną viduryje antro. Kiekvienam rate yra vartai, bet priešinguose kraštuose. Vieną pelę gaudo dvi katės. Pelė atsistoja mažesnio rato viduryje, o katės - už didžiojo rato. Išbėgti į ratą ir išbėgti iš rato katės gali tik pro vartus, o pelei visur atvira kelias. Kai katra katė pagauna pelę, tada kiti trys žaidėjai eina bėgti, o katės ir pelė atsistoja į jų vietas.

DARIUS IR GIRĖNAS

Darius ir Girėnas buvo lietuviai, kurie gyveno Amerikoje. Jie labai mylėjo Lietuvą ir norėjo, kad pasaulis žinotų apie jų mažąją tėvynę. Jie Amerikoje nusipirko lėktuvą, kurį pavadino Lithuania ir 1933 m. išskrido iš New Yorko į Lietuvą vieni du. Tuo metu dar labai mažai žmonių taip skrisdavo, todėl visi stebėjosi jų drąsa. Prieš išskrisdami, Darius ir Girėnas parašė, kad šį savo žygį skiria Lietuvai.

Lietuvoje, Kauno aerodrome, jų laukė labai daug žmonių. Jie džiaugėsi ir girdėjo radijo pranešimus, kad Darius ir Girėnas jau vis artėja prie Lietuvos. Kai jie buvo visai arti sienos, pakilus andra sudaužė jų lėktuvą. Darius ir Girėnas nukrito Vokietijoje, Soldino miške, 1933 m. liepos 17 d. ir žuvo.

Žmonės verkdamys išsiskirstė, jų nesulaukė, o po kelių dienų vėl visi susirinko į laidotuves Kaune. Lietuvos skautai ir skautės laidotuves nešė vainikus. Dabar daug skautų tūntų ir draugovių vadinas Dariaus ir Girėno arba Lituanicos vardais. Visos paukštytės žinome, kad Darius ir Girėnas atliko Lietuvai labai didelį gerąjį darbą.

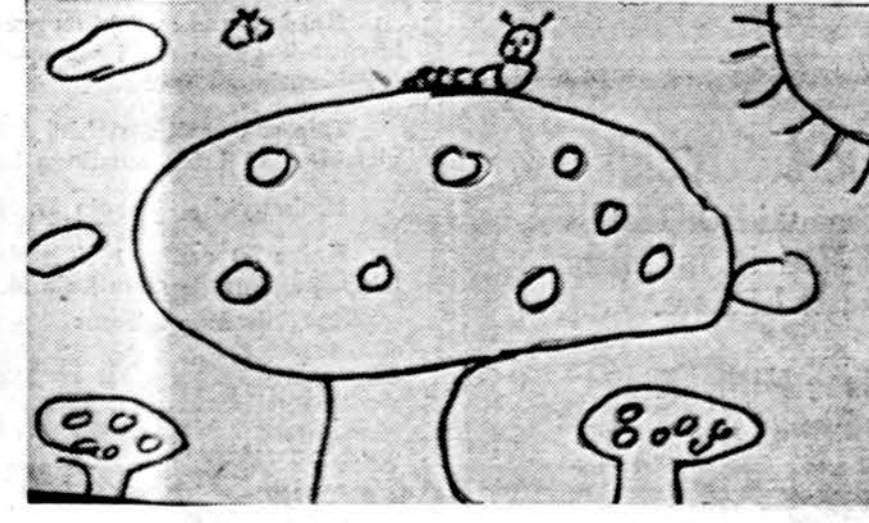
Vyta Kriščiūnaitė,

V sk. Pieš. Vyto Saulio, IV sk. K. Donelaičio lit. m. la.

BAUSMĖ

Vieną kartą buvo smėlio kalnas. Ant jo augo žalios žolės ir rudos žolės. Žalios žolės nulinko žemyn ir pamatė savo šešėlį. Rudos žolės taip pat palinko žemyn, ir pamatė savo šešėlį. Rudos žolės supykė ir tarė žalioms žolėms:

— Atiduokit mums savo še-

Piešė Julija Isakaitytė, Marquette Parko lit. m. la.

DARBININKĖ

Aš užmigdžiusi lėlytę, Laistau žydinčią gėlytę, Kad ilgai dar ji žydėtų Tarp rutelių ir tarp mėtų.

Bėgu aš linksma į sodą Pažiūrėti, kaip atrodo Saldūs obuoliai ir slyvos, Jau prinokę ar vėlyvos.

O kaip gera ir patinka Būt namuose šeimyninė, Bėgu mamai skint salotų Ir kopūsto storu kotu.

Darže drugelius tuos margus Gaudau, gaudau, kol pavargus Ant takelio prie kopūstų Taip saldžiai, saldžiai užmūstu.

Laimutis Švalkus

Piešinėlis Linos Didžbalytės, VI sk.

girdo paštū pinigus vežiojant. Sugrįžo į namus pilnomis rankomis pinigų. Tėvai pradėjo sakyti, kad jis pavogė pinigus, o jis tik jiems liepė niekam nesakyti. Praėjus dienai, žmonės kalbėjo apie paštininko nušovimą ir paimtus pinigus. Girdėję Gustelio tėveliai labai nusiminė. Už tuos pinigus Gustelis nutarė nupirkti iš pono namus. Jie kaina už aštuonis šimtus muštinių. Jis gyveno savo pono žinioje ir Gustelis turėjo pasakyti komisoriui, kad jis perka namus už aštuonis šimtus muštinių. Komisorius apkaltino Gustelį, kad jis pavogė tuos pinigus, nes komisorius žinojo, kad Gustelio tėvai buvo neturtingi. Gustelis nutarė eiti pėsčiam į Sibirą, o tėvus nuvežė vežime.

Tadas Kulbis

Bostono lit. mokykla.

Piešė Lisa Bartkutė, Marquette Parko lit. m. la.

TRYŠ KARZYGES LIETUVAITĖS

Satrijos Ragana rašo apie tris skirtingas mergaites, kurios parodė didelę meilę savo tėvynei. Živilė nužudė vyrą, kurį ji mylėjo, nes jis išdavė Lietuvą priešams, kad tik išgelbėtų ją iš kalinimo. Jos meilė tėvynei buvo didesnė, negu sau pačiai ar jos mylimajam.

Birutė pasiaukavo Lietuvai, kai ji pasidarė Kęstučio žmona. Nors ji buvo vaidilutė ir pasidavė netekėti, bet kai Kęstutis ją paėmė ir išivežė, ji darė, ką jis sakė. Vienas jų sūnus buvo Vytautas Didysis.

Trečioji mergaitė buvo Vytaut-

to žmonos tarnaitė. Kai Vytautas buvo kalėjime, ji apaikeitė rūbais su Vytautu ir išgelbėjo jį. Iš pradžių Vytautas nenorėjo sutikti, bet ji įkalbėjo jį, sakydama, kad ji visgi nori kuo nors pasitarnauti savo tėvynei. Vytautas laimingai pabėgo, o tarnaitė buvo pakarta. Nors ji žinojo, kad mirs, bet nebijojo pasiaukoti už Lietuvą.

Jos visos buvo karzygės, nors ir užaugo visos skirtingose aplinkose. Viena buvo kuni-gaiškio dukterė, antra - vaidilutė, paprasto žemaičio dukterė, o trečia - buvo tik tarnaitė.

Andra Kontrimaitė,

Los Angeles lit. m. los 8 sk. m. "Saulutė".